

Vergadering Raad van Bestuur

Datum	4 april 2023		
Agendapunt	Agendapunt 13	Nummer	23-123
Onderwerp	Conceptwetsvoorstel Wet versterking waarborgfunctie Awb		
Directeur	Directeur SBK		
Opsteller	5.1 lid 2 sub e, 5.1 lid 2 sub e, 5.1 lid 2 sub e en 5.1 lid 2 sub e		
Portefeuillehouder RvB	Maarten Camps		

Onderwerp heeft instemming van

Directeur	Toelichting
Directeur SBK	
Directeur Uitvoering Uitkeren	
Directeur B&B	

Door Raad van bestuur te nemen besluiten

Ter kennisname: de reactie op de pre-consulatie van het conceptwetsvoorstel Wet versterking waarborgfunctie Awb¹.

Samenvatting onderwerp en reden bespreking Reden bespreking

- BZK heeft een conceptwetsvoorstel opgesteld mbt 'versterking waarborgfunctie Awb'. UWV is gevraagd in preconsultatie te reageren op dit wetsvoorstel voor 1 april 2023.
- De conceptreactie van UWV is in de week van 20 maart voor akkoord aan u voorgelegd. Deze is door SBK in nauwe samenwerking met JKC en divisies opgesteld. De concept UWV-reactie geeft aan dat UWV positief is over het conceptwetsvoorstel, met daarbij kansen, maar ook risico's en randvoorwaarden voor de uitvoering. Daarbij zijn in deze voorlegger een aantal aandachtspunten benoemd die we graag met de RvB bespreken.
- Input van UWV voor expertsessies en bespreking met SZW afstemmen met RvB. BZK verzamelt deze weken ook input op het conceptwetsvoorstel door middel van expertsessies. Daarnaast wordt de UWV input ook ambtelijk besproken met SZW en SVB, en wordt een dialoog voorbereid.

Wijzigingen in Awb: waarom en impact UWV

Het kabinet wil, mede naar aanleiding van de kinderopvangtoeslagaffaire en moties van onder meer Omtzigt cs, de Awb aanpassen, zodat deze 'meer mensgericht' wordt en de menselijke maat bevordert in en bij toepassing van wetten en regels. Dit heeft geleid tot het conceptwetsvoorstel 'Wet versterking waarborgfunctie Awb', opgesteld door BZK en J&V. Het conceptwetsvoorstel bevat verschillende wijzigingen van de Awb die gevolgen kunnen hebben voor sectorale regelingen, de uitvoering en de behandeling van bezwaren/beroepen. In de vrijdagvergadering van de Raad van Bestuur op 17 februari zijn een aantal punten ook besproken, waaronder:

- Evenredigheidsbeginsel
- Uitbreiden hoorplicht bij financiële beschikkingen vanaf €1.500
- Verlenging bezwaar- en beroepstermijn van zes naar dertien weken
- Kennelijke fouten.

Dit zijn ook de punten waarop in de brief wordt ingegaan, met uitzondering van 'kennelijke fouten'. Helaas is het onvoldoende duidelijk wat er bedoeld wordt met 'kennelijke fouten'. Om een goede inschatting te maken van de impact en uitvoerbaarheid van de mogelijkheid die het voorstel biedt om kennelijke fouten op laagdrempelige wijze te herstellen, hebben wij informatie nodig om meer te kunnen zeggen over dit onderwerp. Uiteraard staan wij wel heel positief tegenover de mogelijkheid om op een laagdrempelige wijze fouten van cliënten en UWV te kunnen herstellen.

Reactie UWV

Zoals tijdens de RvB-bespreking van vrijdag 17 februari besproken, is de hoofdlijn dat UWV positief staat tegenover dit wetsvoorstel. Het conceptwetsvoorstel en de insteek van UWV is in verschillende gremia besproken: zoals werkgroep met BZK, (directeuren)overleggen SZW, DOO op 16 februari en met de UWV

¹ In de week van 20 maart is er al een schriftelijk afstemming met de Raad geweest.

cliëntenraad. Tot slot is de conceptreactie afgestemd in het SDO op 14 maart. Aandachtspunten uit deze besprekingen zijn:

- UWV staat positief ten opzichte van het wetsvoorstel. Wel zijn er een aantal aandachtspunten, wensen en randvoorwaarden om te zorgen dat dit wetsvoorstel ook daadwerkelijk gaat bijdragen aan verbeteringen voor cliënten, en het ook uitvoerbaar is.
- Zo vereist een responsieve overheid, en bijvoorbeeld toepassing van het evenredigheidsbeginsel, ook voldoende ruimte voor de uitvoering, mensen en middelen voor professionals, en goede kwaliteit van wetgeving. Hiervoor is goede samenwerking tussen politiek, beleid en uitvoering nodig. Tevens vergt dit ook een goed functionerende 'feedbackloop' zodat signalen van knelpunten bij burgers ook kunnen worden vertaald in verbetering van wet- en regelgeving en van de uitvoering.
- Zoals eerder in de RvB besproken, is een randvoorwaarde voor optimale dienstverlening, waarbij ook rekening wordt gehouden met de persoonlijke omstandigheden (bijvoorbeeld de financiële situatie) en doenvermogen van burgers. dat er ook voldoende informatie over burgers beschikbaar is. Dit is vanwege wettelijke beperkingen met betrekking tot de uitwisseling van gegevens nu niet altijd mogelijk, terwijl dit in specifieke situaties wel wenselijk en soms zelfs noodzakelijk is. Het is echter nog onvoldoende duidelijk of de Awb hier ook een grondslag voor biedt. Vanwege de beperkte tijd is dit nog niet verder geconcretiseerd.
- SZW steunt in grote lijnen het voorstel en de benadering van de uitvoering. SZW is zich ervan bewust dat "een meer responsieve overheid", en bijvoorbeeld rekening houden met doenvermogen, ook tijd en geld kost. Tegelijkertijd is het beeld dat SZW vooralsnog beperkt bewust is van wat dit ook vraagt, en is ook de vraag in hoeverre SZW bereid is daadwerkelijk kwaliteit van wetgeving te verbeteren.
- Inhoudelijk besprekingspunt is nog onze visie mbt. de verlenging van de bezwaartermijn; hiermee wordt beoogd de cliënten beter in staat te stellen gebruik te maken van de mogelijkheid van bezwaar. Tegelijkertijd betekent dit, dat het langer duurt voordat besluiten vastliggen, en dat de cliënt daardoor langer in onzekerheid zit over bijvoorbeeld de inkomenssituatie. Om die reden is de UWV cliëntenraad geen voorstander van het verlengen van de bezwaartermijn. In de conceptreactie is nu gekozen voor de middenweg; wij staan positief tegenover verruimen van de mogelijkheid van cliënten om bezwaar in te dienen, maar met een minder grote sprong dan de boogde 7 weken in het conceptwetsvoorstel.
- Aandachtspunt is de samenloop van dit wetsvoorstel met andere lopende wetsvoorstellen, zoals 'maatwerk bij terugvorderen' en 'herziening handhavinginstrumentarium'. Naar onze mening sluiten de wetsvoorstellen op dit moment nog onvoldoende aan, terwijl dit wel nodig is, zodat ook rechten en plichten voor cliënten helder zijn.

Netwerk Publieke Dienstverleners/ Manifestgroep

De Manifestgroep/NPD wil meer inzetten op gemeenschappelijke reacties op wetstrajecten die generiek zijn of over de domeinen heen gaan. Ook voor dit conceptwetsvoorstel zal een gemeenschappelijke reactie worden opgesteld. Op basis van de individuele reacties wordt een rode draden-reactie opgesteld met een gemeenschappelijk standpunt namens de uitvoering.

Gevolgen voor mensen

Nog niet van toepassing

Kansen en risico's voor (de opdracht van) UW

Het wetsvoorstel bevat verschillende wijzigingen van de Awb die ingrijpende gevolgen kunnen hebben voor sectorale regelingen, de uitvoering en de behandeling van bezwaren/beroepen.

- Evenredigheidsbeginsel
  - Risico: UWV wordt door de uitbreiding van het evenredigheidsbeginsel belast met het oplossen van knelpunten in wetgeving.
  - Kans: om bovenstaand risico te voorkomen is het van essentieel belang dat de wetgeving op orde is. Dit biedt de kans om samen met SZW de wetgeving te verbeteren.
  - Aandachtspunt: dit vraagt om scholing en begeleiding van een grote hoeveelheid medewerkers. ook zullen zij ervaring moeten opdoen met het werken met het gewijzigde evenredigheidsbeginsel.
- Uitbreiden hoorplicht bij financiële beschikkingen vanaf €1.500
  - Kans: een betere dienstverlening bieden en daarmee bijdragen aan het gezien, gehoord en geholpen voelen door klanten.
  - Kans: door de zienswijze van klanten mee te nemen in de beslissing in het primair proces, gaat mogelijk het aantal ingediende bezwaren omlaag.
  - Risico: dit levert extra werk op bij medewerkers in divisies.
- Verlenging bezwaar- en beroepstermijn naar 13 weken
  - Risico: klanten zitten langer in onzekerheid over hun financiële positie, voornamelijk bij meerpartijenprocedures. Dit vindt UWV niet wenselijk.

Kans:

- De beleidsregels van UWV zullen ook doorgenomen moeten worden om te beoordelen of deze passend zijn in het licht van de wijzigingen in de Awb.

Strategische aspecten van het besluit

Het biedt UWV positie om het dienstverleningsconcept 'Gezien, Gehoord, Geholpen' verder uit te werken en in te voeren. Het steunt de beweging die we inzetten naar meer menselijke maat in de dienstverlening.

Bedrijfsvoering (personeel/financieel)

Tijdens de uitvoeringstoets zal worden ingegaan op de personele en financiële consequenties.

Duurzaamheid

N.v.t.

Vervolgtraject besluitvorming

De bijgevoegde brief met reactie op het conceptwetsvoorstel is in verband met de door BZK gestelde termijn, na de schriftelijke afstemming met de RvB, op 31 maart 2023 aangeboden aan BZK. Na verwerking van de reacties van UWV en andere deelnemers van de pre-consultatie zal de internetconsultatie starten en ontvangt UWV het verzoek voor een uitvoeringstoets via SZW.

De beoogde invoeringsdatum is nog niet bekend.

Daarnaast zal UWV dit voorjaar een dialoogsessie organiseren. U ontvangt hiervoor z.s.m. de opzet (via PA).

Communicatie

N.v.t.

Openbaarheid

Deze documenten kunnen openbaar gemaakt worden (onderbouw ook de keuze voor opties 2, 3 en 4):

- Ja, in hun geheel
- Deels, markeer in de documenten wat niet openbaar gemaakt kan worden
- Nee, de bijbehorende bijlage(n) niet
- Nee, helemaal niet